

مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای

سال ششم، شماره بیست و سوم، زمستان ۱۳۹۳

عوامل مؤثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری از طریق بخش سوم، وقف (مطالعه موردی شهر اصفهان)

خدیجه نصرالهی: استادیار اقتصاد، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران*

منصور عبدلی سبحانی: دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۸ - پذیرش: ۱۳۹۳/۱۰/۲۱، صص ۷۵-۹۶

چکیده

در خلال قرون و اعصار شکوفایی تمدن اسلامی، وقف همواره بسیاری از نیازهای خاص جامعه را تأمین می‌نموده و ارائه برخی کالاها و خدمات که در اقتصاد مدرن از آنها به عنوان کالاهای عمومی یاد می‌شود، تا مدت‌ها - قبل از اینکه ارائه آنها را دولت‌ها بر عهده گیرند- بر دوش واقفین و از طریق موقوفات بوده است. نمونه‌هایی مانند کاروانسراها، آب‌انبارها، زاویه‌ها، بیمارستان‌ها، حوزه‌های علوم دینی و... شواهدی بر این مدعاست. اما متأسفانه این امر امروزه کم رنگ شده و باید علت‌یابی شود. این در حالی است که تامین مالی بخش عمومی به این طریق از روش‌های مناسب به لحاظ آثار جانبی است. در این پژوهش با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی یا AHP به تبیین انگیزه‌های اصلی وقف در مسیر تامین مالی خدمات شهری در اصفهان و موارد اصلی کاربرد مورد نظر پرداخته شده است. نتایج حاکی از آن است که انگیزه‌های اصلی وقف در اصفهان، به ترتیب تامین پاداش اخروی، ارزش‌های انسانی، کسب شهرت و عزت، افزایش ساختار پایدار شهری، تعلقات اجتماعی، مهارت‌یابی، انگیزه‌های حمایتی، اعتماد به سازمان‌های متولی و سهولت در فرایند وقف بوده‌اند. الویت کاربردها نیز در این ارتباط به ترتیب عبارت بوده‌اند از تامین بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، حمل و نقل عمومی، اماکن شهری، محیط زیست، احداث گذر، احیای بافت فرسوده شهری، مبلغان شهری و تامین نظم و امنیت. واژه‌های کلیدی: وقف، واقف، موقوفه، محدوده شهر، بخش عمومی شهر، منابع پایدار

۱- مقدمه

۱-۱- طرح مسأله

در چرخه فعالیت‌های اقتصادی، قیمت جریان تولید و مصرف کالاها و خدمات را تنظیم می‌کند اما وجود برخی موارد شکست بازار منجر به تعریف اقتصاد بخش عمومی در علم اقتصاد شده است؛ نماد بخش عمومی شهری، شهرداری است که برای برطرف کردن موارد شکست بازار در شهرها تشکیل شده است. در ابتدا وظایفی همچون تامین امنیت شهرها، نظافت محیط‌های زندگی و... برای شهرداری تعریف و این نهاد برای تامین مالی انجام وظایف محوله، وجوهی (عوارض) را از شهروندان اخذ و برای مخارج شهری (تولید و ارائه کالاها و خدمات شهری) هزینه می‌کرد. اما با گسترش روز افزون شهرها نیازهای شهروندان برای خدمات شهری و ارائه خدمات افزایش یافته است. از سوی دیگر، لزوم توجه به توسعه شهرها و توسعه پایدار آن‌ها، وظایف بخش عمومی شهری (شهرداری‌ها) را در ابعاد مختلفی به شکل ارائه خدمات رفاهی به شهروندان، توسعه شهرها و تصدی‌گری برخی فعالیت‌ها و داشتن سیاست مالی و دخالت در تقاضا برای به حرکت درآوردن بخش خصوصی بسط داده است.

شهرداری‌ها برای تامین مالی وظایف محوله با توجه به ظرفیت‌های اقتصادی شهرها (با تصویب مراجع شهری و یا مراجع قانونی دیگر) از راه‌های گوناگون اقدام به وضع و اخذ عوارض و مالیات‌های محلی کرده‌اند. ولی دریافت عوارض، اقتصاد شهر را با مشکلات زیادی از جمله افزایش قیمت پایه‌های اخذ عوارض و... مواجه کرده، برای کاهش و به حداقل رساندن اثرات نامطلوب اخذ عوارض نیاز به بررسی-

های اقتصادی و تعیین منابع جدید تامین مالی بخش عمومی شهری مطرح شده است (اکبری و همکاران، ۱۳۸۳).

از طرفی دیگر با کاهش کمک‌های دولتی از سال ۱۳۶۵، راهکارهای مناسبی جهت جایگزینی منابع جدید درآمد شهرداری‌ها در نظر گرفته نشده و این امر موجب کاهش توانایی شهرداری‌ها در ارائه خدمات و انجام طرح‌های شهری شده است (جمالی، ۱۳۸۳).

افزون بر این شهرها، به ویژه کلان شهرها، کانون‌های اصلی جمعیت، اشتغال، اقتصاد، تحولات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور هستند. رشد و بالندگی همه-جانبه و مطلوب شهرها و کلان‌شهرها در آینده مشروط به برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و نظارت هدفمند امور است. از جمله موضوعات کلیدی و اثرگذار بر عملکرد شهرداری‌ها، مسأله تامین درآمدهای مناسب و پایدار است (زنوز، ۱۳۸۱).

بخش سوم که در کنار دولت و بخش خصوصی قرار دارد و در آن تعاملات نوع‌دوستانه و همکارانه صورت می‌گیرد، شامل سازمان‌ها و نهادهایی است که: اولاً توسط گروهی از افراد (اعضاء) که بصورت داوطلبانه و بدون توجه به نفع شخصی خود و دیگران راه اندازی شده، تشکل یافته و تداوم می‌یابد. ثانیاً توسط خود مردم کنترل و اداره شود. ثالثاً هر گونه انتفاع و سودآوری حاصل از فعالیت‌ها در جهت اهداف تعیین شده صرف می‌گردد و سود شخصی و منفعت سازمانی وجود نخواهد داشت (مارک لیونز، ۲۰۰۱، ص ۵). این بخش در ایران به بخش وقف و امور خیریه (به معنای اسلامی) شناخته می‌شود.

بخش سوم اقتصاد روز به روز در جهان در حال گسترش بوده و از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود. انگیزه داوطلبانه مبتنی بر ایثار و نوع دوستی نهادهای بخش سوم (وقف و امور خیریه) اقتصاد را نسبت به نهادهای خصوصی (بخش اول) از کارایی بیشتر برخوردار می‌کند و هزینه‌های پایین‌تر آنها نسبت به بخش دولتی (بخش دوم) برای ارائه خدمات اجتماعی و عام‌المنفعه باعث توجه روزافزون جوامع و نیز توجه روزافزون دانش اقتصاد به ارتقای بهره‌وری معطوف به توسعه علمی و عملی این بخش شده است (مارک لیونز، ۲۰۰۱، ص ۱۲). تا جایی که در کشورهای توسعه یافته، بخش عظیمی از تولید ناخالص داخلی و اشتغال مربوط به این بخش می‌شود^۲.

از این‌رو، این پژوهش در صدد آن است که عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری از طریق بخش سوم را مورد بررسی قرار دهد. این تحقیق در صدد است که چگونگی ایجاد زمینه‌های مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری از طریق وقف را مورد بررسی قرار دهد. فراهم شدن این زمینه‌ها موجب جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی و در نهایت کمک به شهرداری‌ها می‌شود و در واقع از بار مالی این نهاد کاسته می‌شود. بنابراین هدف این پژوهش بررسی عوامل موثر بر افزایش مشارکت شهروندان (اصفهان) در تامین مالی کالاهای و خدمات عمومی شهری و شناسایی انگیزه‌های شهروندان (اصفهان) در مشارکت برای تامین مالی خدمات شهری است. این اهداف

وقف یکی از منابعی است که در اسلام مورد توجه قرار گرفته است و می‌تواند به عنوان یک منبع تامین مالی بخش عمومی شهری باشد. اصولاً وقف به معنای گذشت آگاهانه از مایملک در راه خدا و برای قرب به خداوند است، بر این اساس آنچه وقف می‌شود از مالکیت فردی خارج شده و علاوه بر خیر اخروی برای واقف، منافع و خیر حاصل از موقوفه، جمعی از بندگان خداوند را از امکانات رفاهی برای زندگی بهتر بهره‌مند خواهد نمود. فلسفه تاسیس و ترویج نهاد وقف در اسلام پر کردن خالها و برطرف کردن نیازهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در جامعه اسلامی بوده است. پیش از قرن اخیر بیشتر شئون فرهنگی، بهداشتی و نیازمندی‌های عمومی در ایران با بهترین و ساده‌ترین وضع به رایگان و به وسیله مردم از درآمدهای موقوفات و بنیادهای خیریه اداره می‌شد (ریبیعی، ۱۳۹۱).

شاید متداول‌ترین نقش وقف را بتوان در رویکرد اقتصادی آن مشاهده کرد، اگر چه این رویکرد با دیگر رویکردها بی‌ارتباط نیست، اما نمونه موقوفاتی که در سیره پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) نیز وجود داشته، بیشتر در این قالب قرار می‌گیرد (یگانه، ۱۳۹۱). وقف، تبدیل مالکیت خصوصی به نوعی از مالکیت عمومی است که از ابزارهای مهم دست‌یابی به تعادل اجتماعی است. دولت اسلامی می‌تواند موقوفات عمومی را به گونه‌ای سازماندهی و جهت‌دهی نماید که به عنوان یک منبع مالی بتوان در جهت از بین بردن فقر و محرومیت، تامین بهداشت و درمان و آموزش پرورش و ده‌ها مورد دیگر استفاده کرد و زمینه‌ی توسعه اقتصادی همراه با عدالت اجتماعی را فراهم ساخت (یگانه، ۱۳۹۱).

^۲ به عنوان مثال در آمریکا در سال ۲۰۰۷ بیش از ۶۶ درصد تولید داخلی مربوط به بخش سوم اقتصاد است بوده و این رقم که حدود ۹۰۷ میلیارد دلار است، بیش از ۳ برابر تولید ناخالص داخلی ایران در همان سال است.

عمومی و دست کم کاهش چشمگیر فقر و محرومیت و آثار شوم آن در جامعه خواهد شد. بخش عمده موارد مصرفی که واقفان دورنگر و نیکوکار در طول تاریخ در نظر گرفته‌اند به رفاه عمومی، فقر زدایی و عدالت اجتماعی مربوط می‌شود.

یگانه (۱۳۹۱)، در مقاله دیگری تحت عنوان ابعاد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی وقف در یک قالب توصیفی نوشته است که رشد و شکوفایی در عرصه‌های مختلف یک جامعه مستلزم وجود عاملی قوی برای انسجام و انگیزش است. در پاره‌ای از جوامع، عامل ملیت، قومیت و یا نژاد، چنین نقشی را بر عهده داشته‌اند، لیکن این امر در جامعه‌ی دینی نمی‌تواند نقش پر رنگ و مؤثری را ایفا کند. در جوامع دینی و اسلامی عامل اصلی برای ایجاد انگیزش، توسعه ارزش‌های دینی و مذهبی است. در این راستا اصل مقدس وقف می‌تواند در صحنه‌ی اقتصادی نقش برجسته‌ای را ایفا کند. لیکن این وضعیت، می‌تواند از طریق مطالعه و برنامه‌ریزی‌های دقیق و جامع به مفهومی وسیع و مؤثرتر تبدیل شود.

روهلینگ (۲۰۰۵) در مطالعه خود پیرامون کشور پرو بیان می‌کند که حکومت‌های محلی در سر تا سر جهان در حال تلاش برای افزایش درآمد، به منظور ارائه خدمات شهری و نیز تقبل زیر ساخت‌های لازم برای توسعه هستند. وی مالیات بر دارایی را مهم‌ترین نوع مالیات محلی می‌داند و بیان می‌کند در حال حاضر بیش از ۱۳۰ کشور جهان، نوعی مالیات بر دارایی را در کشور وضع و اعمال می‌کنند.

نویسنده صرفاً اخذ مالیات بر دارایی را بر مبنای تجربه سایر کشورها به عنوان راهکار مناسب تامین مالی

برای پاسخگویی به سوالات چه عواملی بر افزایش مشارکت شهروندان اصفهانی در تامین مالی کالاهای خدمات‌ام‌المنفعه شهری موثر است؟ و انگیزه‌های شهروندان اصفهانی در مشارکت برای تامین مالی شهر چیست؟ پی‌گیری شده است. نتایج پژوهش نیز در زمینه ارتقای سرمایه اجتماعی و معنوی شهر برای پیشبرد اهداف مدیران شهری، تامین منابع مالی پایدار برای ارتقای خدمات شهرداری اصفهان و کاهش هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی اداره شهر اصفهان کاربرد دارد.

۱-۲- پیشینه پژوهش

هرندی (۱۳۸۵)، در مقاله‌ای تحت عنوان نقش وقف و بنیادهای خیریه در توسعه کشورهای غربی، با استفاده از روش توصیفی به نقش کلیساها در توسعه اشاره می‌کند و این گونه بیان می‌کند که باور دینی مردم چه در جهان مسیحیت و چه در جهان اسلام می‌تواند وسیله‌ای برای توسعه و ترقی جوامع و ملت‌ها باشد. سولقانی (۱۳۸۸)، مقاله‌ای تحت عنوان نقش وقف در توسعه جوامع روستایی نوشته و این گونه اشاره می‌کند که یکی از منابع مهم که می‌تواند در برنامه‌ریزی توسعه جوامع روستایی نقش سازنده و ارزنده داشته باشد، موقوفات روستاست که با یک برنامه‌ریزی درست و هدفمند می‌توان از آن به نحو مطلوب در برنامه‌ریزی‌های توسعه روستا استفاده کرد و بهره‌وری لازم را از آن برد. در این مقاله نیز از روش توصیفی استفاده شده است.

خیرآبادی (۱۳۸۸)، در مقاله‌ی ((اهداف اقتصادی و اجتماعی اسلام در نهاد وقف)) با روش توصیفی اشاره می‌کند که نقش وقف در ایجاد استقلال و رشد و توسعه اقتصادی است که به طور طبیعی موجب رفاه

عوامل، از بار مالی شهرداری‌ها بطور کارآمد کاسته می‌شود. به عبارت دیگر قسمتی از تامین مالی شهر-داری‌ها توسط شهروندان بدون آثار سوء مربوط به سایر روش‌های تامین پی‌گیری می‌شود.

۱-۳- روش پژوهش

این مطالعه از بعد هدف کاربردی و از بعد روش تحلیلی-توصیفی و از روش داده بنیاد استفاده کرده است. نظریه داده بنیاد عبارت است از فرآیند ساخت یک نظریه مستند و مدون، از طریق گردآوری سازمان یافته داده‌ها و تحلیل استقرایی مجموعه داده‌های گردآوری شده، به منظور پاسخ‌گویی به پرسش‌های نوین، در زمینه‌هایی که فاقد مبانی نظری کافی برای تدوین هر گونه فرضیه و آزمون آن هستند (منصوریان، ۱۳۸۵). تئوری‌های استخراج شده از روش نظریه داده بنیاد به صورت استقرایی از پدیده مورد مطالعه، منشعب می‌شوند. این تئوری‌ها، از طریق جمع‌آوری نظامند داده‌های تجربی و تجزیه و تحلیل آن‌ها کشف و توسعه داده می‌شوند. جمع‌آوری اطلاعات و بسط نظریه، ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند. در نظریه داده بنیاد، تحقیق با یک تئوری و سپس اثبات آن آغاز نمی‌شود، بلکه روند تحقیق با یک حوزه مطالعاتی شروع شده و به تدریج موارد مرتبط را پذیرا می‌شوند (کربین و استراوس، ۱۹۹۰). بر اساس دیدگاه پدیدآورندگان، نظریه داده بنیاد در واقع روشی است کیفی برای ساخت نظریه‌ای که مبتنی بر واقعیات و داده‌ها باشد (منصوریان، ۱۳۸۶). به تعبیر دیگر روش داده بنیاد یک روش پژوهش استقرایی و اکتشافی است که به پژوهشگران در حوزه‌های گوناگون امکان می‌دهد تا به جای اتکا به تئوری‌های موجود واز پیش تعریف شده، خود به تدوین تئوری اقدام کنند (سوسا، ۲۰۰۶).

شهرداری ارائه می‌کند و میزان اتکا به این منبع و پایداری منابع مالی را بحث نمی‌کند.

زیگینی (۲۰۰۷) در مقاله‌ی خود به بررسی دگرگونی‌های مالی‌های حکومت محلی در لیتوانی در طول مراحل تغییرات پرداخته است. وی در بررسی خود نادیده گرفتن اثر مالیه عمومی شهری را در کشورهای در حال توسعه و برخی از کشورهای توسعه یافته اروپایی به عنوان یکی از مسایل اساسی مشکلات شهری اذعان دارد.

عبدالله (۲۰۱۰) در مقاله‌ای تحت عنوان دولت و اوقاف (هدایا و موقوفه‌های خیریه در قرن ۲۱) با استفاده از روش توصیفی به ارتباط میان دولت و اداره اوقاف می‌پردازد و به بررسی راهکارهای مدرن دولتی برای اداره اوقاف اشاره می‌کند، و نتایجی که این راهکارها بر نقش اقتصادی و اجتماعی وقف می‌گذارد را مورد بررسی قرار می‌دهد.

فویسال خان (۲۰۱۰) در مقاله‌ای تحت عنوان وقف: ابزار اسلامی کاهش فقر- چشم انداز و دیدگاه در بنگلادش، به روش توصیفی به نقش وقف در کاهش فقر در اسلام اشاره می‌کند و می‌نویسد که اگر قصد انجام کاری برای افراد نیازمند و فقیر هست باید موسسات وقف محور، گسترش داده شوند.

اهمیت و ارزش پژوهش از آنجا ناشی می‌شود که با توجه زندگی در کشوری که اکثریت مردم آن مسلمان هستند و با توجه به تاکیدات اسلام بر وقف به عنوان صدقه، این پژوهش در صدد آن است که عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی بخش عمومی توسط بخش سوم (وقف و امور خیریه) را مورد بررسی قرار دهد که در واقع نگاهی اقتصادی به مساله وقف دارد و آن را به عنوان یک منبع تامین مالی خدمات شهری در نظر گرفته است. با شناسایی این

۲- تجزیه و تحلیل داده‌ها

درخت سلسله مراتب AHP در بخش وقف سلسله مراتب تصمیم‌گیری در فرایند تحلیل سلسله مراتبی کلیدی‌ترین قسمت تکنیک AHP است که باید با توجه به هدف اولویت بندی طراحی شود.

در این پژوهش تلاش شده است تا عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری از طریق وقف اولویت بندی شوند، بنابراین اولویت بندی بر اساس اهداف مختلف عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان استان اصفهان انجام شده است، اما از آنجا که در این تحلیل از نرم‌افزار EXPORT CHOICE استفاده شده است و این نرم‌افزار می‌تواند حداکثر ۹ معیار را دریافت نماید سعی شده است که مهمترین اهداف این موارد در الگو شناسایی و تحلیل شوند. چارچوب سلسله مراتب عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی کالاهای و خدمات شهری به شرح زیر است.

- اهداف

اولویت بندی عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری؛ معیارها (اهداف)؛ عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان

ارزش‌های انسانی

کسب شهرت و عزت

مهارت‌یابی

افزایش ساختار پایدار شهری

پاداش اخروی

اعتماد به سازمان‌های متولی

تعلقات اجتماعی

انگیزه‌های حمایتی

جامعه آماری این پژوهش خیرین شهر اصفهان، روش و طرح نمونه برداری به روش دلفی، حجم نمونه و روش محاسبه امکان دستیابی و ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه و استفاده از منابع اینترنتی و منابع کتابخانه‌ای است.

- ابزار تجزیه و تحلیل

با توجه به هدف اصلی که بحث تامین مالی مناسب خدمات شهری است، در این مطالعه "مناسب بودن" دارای معیارهای: عدالت، شفافیت، پایداری، کارایی، کفایت و عملیاتی بودن است و تصمیم‌گیر باید بر اساس این معیارها تابع هدف خود را بیان و سپس اقدام به حل مساله کند.

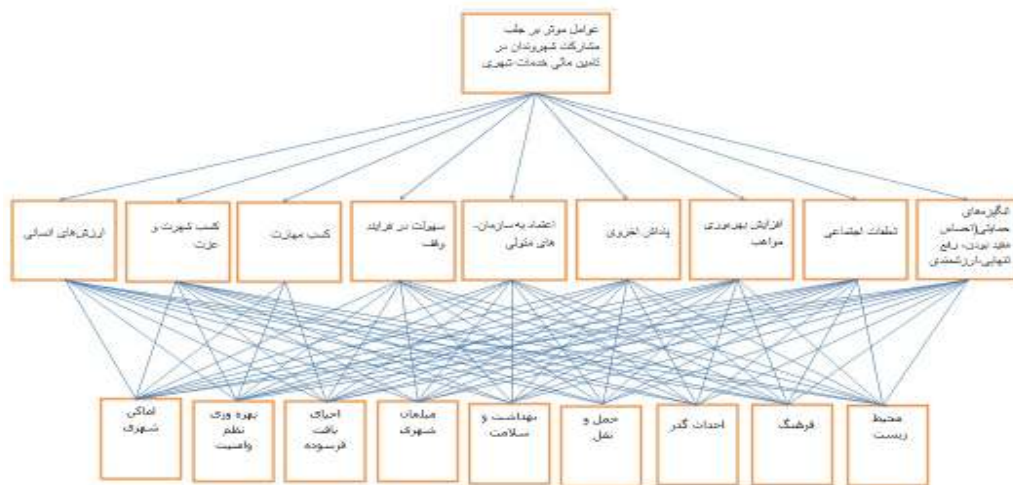
در بررسی ادبیات موضوع این مطالعه، برای حل مساله از روش تصمیم‌گیری چند شاخصه^۳ (MADAM) که یکی از انواع مدل‌های برنامه ریزی چند معیاره^۴ (MCDM) است، استفاده شده است. این مدل‌ها به تصمیم‌گیر امکان می‌دهد که با توجه به هدف اصلی، از بین گزینه‌های موجود برای شاخص‌ها و معیارها گزینه مناسب را انتخاب کند. در مدل‌های معمول برنامه‌ریزی خطی، تنها یک هدف در فرایند تصمیم‌گیری مطرح است و از سوی دیگری این هدف لزوماً باید از نوع کمی و عددی باشد. به عبارت دیگر، در مدل برنامه‌ریزی خطی باید امکان فرمول‌بندی هدف به صورت تابع جبری مقدر باشد (اکبری و زاهدی کیوان، ۱۳۸۷).

تصمیم‌گیر برای استفاده از این مدل باید سه موضوع: هدف، شاخص و گزینه‌ها را به صورت روشن بیان دارد (اکبری وهمکاران، ۱۳۸۹).

3 Multiple Attribute Decision Making

4 Multiple criteria Decision Making

سهولت در فرایند وقف	مبلمان شهری
گزینه‌ها	احیای بافت فرسوده شهری و جلوگیری از نابرابری
حمل و نقل عمومی	در توزیع فضایی شهرها
محیط زیست	اماکن عمومی شهری
اجرای نیات فرهنگی و تامین ابزار مورد نیاز	تامین نظم و امنیت
احداث گذر	این موارد در قالب درخت سلسله مراتبی در نمودار
تامین کالای عمومی بهداشت و سلامت	۱-۴ منعکس شده است.

نمودار ۱-۴- درخت سلسله مراتبی تنظیم شده به منظور ارزیابی عوامل موثر در جلب مشارکت شهروندان

بر مبنای نظرات کارشناسان است که در نهایت به اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیارها منجر شده است.

۲-۲- تجزیه و تحلیل پرسش‌نامه نمونه عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان

در این قسمت به تجزیه و تحلیل یک پرسش‌نامه در زمینه عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان پرداخته و سپس روش تلفیق تمام پرسش‌نامه‌ها بیان خواهد شد. تعداد پرسشنامه‌ها در این بخش ده عدد بوده است که طبق الگوی AHP ابتدا از سوال ۲ تا ۱۰ یعنی مقایسه زوجی گزینه‌ها نسبت به معیارها با نرم افزار Expert Choice مورد بررسی قرار گرفته و سپس

۲-۱- استخراج پرسش‌نامه عوامل موثر بر جلب مشارکت شهروندان از درخت سلسله مراتب

پس از طراحی درخت سلسله مراتب اهداف و گزینه‌ها، اقدام به تهیه پرسش‌نامه‌ی در این بخش شده است. این پرسش‌نامه به صورت مقایسه زوجی معیارها و گزینه‌ها در قالب طیف لیکرت و با استفاده از نمونه‌های موجود در نرم‌افزار Expert Choice، تدوین شده است که شامل ده سوال بوده و در دو بخش اصلی تهیه و تنظیم شده است. بخش اول به مقایسه زوجی اهداف (معیارها) با توجه به گزینه‌ها اختصاص دارد. اولویت‌بندی اهداف در این بخش و در بخش دوم مقایسه زوجی گزینه‌ها براساس معیارها

فوق در یافتن نرخ ناسازگاری به ما کمک کرده و باید ناسازگاری آن را رفع کرد.

بر این اساس جدول ۱-۴ منعکس کننده میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار ارزش‌های انسانی است.

به سوال ۱ یعنی مقایسه زوجی معیارها پرداخته شده است که در مورد هر سوال پس از وارد کردن نظر کارشناسان در قالب داده‌های پژوهش و محاسبه میانگین هندسی این نظرات، نرخ ناسازگاری آن مشخص شده که اگر این نرخ کمتر از ۰/۱ باشد پاسخ‌ها سازگار است در غیر این صورت نرم افزار

جدول ۱-۴- میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار ارزش‌های انسانی

ارزش‌های انسانی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل	۱	۳/۲۷۱	۶/۲۵۷	۱/۹۱۳	۱/۵۲۸	۰/۸۴۳	۰/۱۷۹	۰/۲۱۲	۲/۰۸۰
محیط زیست	۰/۳۰۶	۱	۱/۴۴۲	۰/۵۸۵	۰/۱۶۰	۱	۰/۱۷۹	۰/۶۵۲	۰/۲
امور فرهنگی	۰/۱۶۰	۰/۶۹۳	۱	۰/۷۱۰	۰/۴۶۷	۱/۷۱۰	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰	۰/۶۹۳
احداث گذر	۰/۵۲۳	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۱	۰/۱۷۹	۰/۴۰۵	۱	۰/۲۳۷	۰/۳۴۲
بهداشت	۰/۶۵۴	۲/۱۴۰	۲/۱۴۰	۵/۵۹۳	۱	۶/۲۵۷	۱/۴۴۲	۰/۵۲۳	۲/۹۲۴
مبلمان شهری	۱/۱۸۶	۱	۰/۵۸۵	۲/۴۶۶	۰/۱۶۰	۱	۰/۵۸۵	۰/۵۸۵	۰/۴۴۱
احیای بافت	۵/۵۹۳	۵/۵۹۳	۲/۹۲۴	۱	۰/۶۹۳	۱/۱۷۱	۱	۱	۰/۵۸۵
اماکن شهری	۴/۷۱۸	۱/۵۲۸	۰/۵۸۵	۴/۲۱۷	۱/۹۱۳	۱/۷۰۱	۱	۱	۰/۲۸۱
تامین نظم	۰/۴۸۱	۵	۱/۴۴۲	۲/۹۲۴	۰/۳۴۲	۲/۲۶۸	۱/۷۱۰	۳/۵۵۷	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

نرخ ناسازگاری ارزش‌های انسانی در جدول ۱-۴، است، بنابراین قابل قبول نبوده و ناسازگاری آن باید ۰/۴ شده است. از آنجایی که این نرخ بالاتر از ۰/۱ رفع شود.

جدول ۲-۴- رفع ناسازگاری جدول ۱-۴

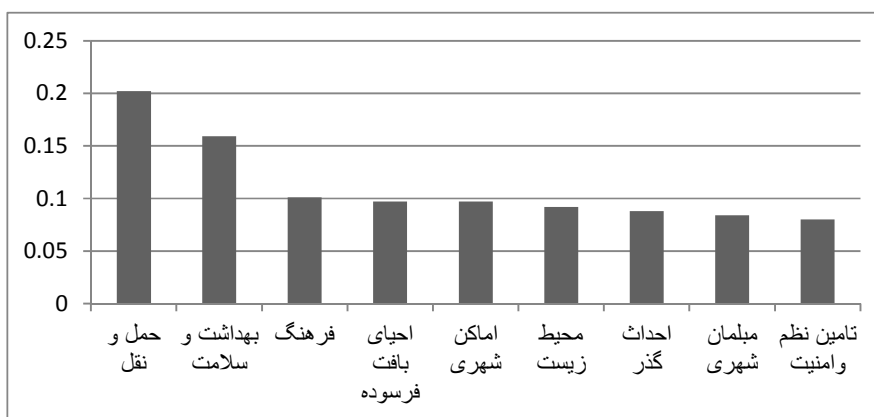
ارزش‌های انسانی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل	۱	۳/۲۷۱	۶/۲۵۷	۱/۹۱۳	۱/۵۲۸	(۱)	(۱)	(۱)	۲/۰۸۰
محیط زیست	۰/۳۰۶	۱	۱/۴۴۲	(۱)	(۱)	۱	(۱)	(۱)	(۱)
امور فرهنگی	۰/۱۶۰	۰/۶۹۳	۱	۱/۷۱۰	(۱)	۱/۷۱۰	(۱)	۱/۷۱۰	(۱)
احداث گذر	۰/۵۲۳	(۱)	۰/۵۸۵	۱	(۱)	(۱)	۱	(۱)	(۱)
بهداشت	۰/۶۵۴	(۱)	(۱)	(۱)	۱	۶/۲۵۷	۱/۴۴۲	(۱)	۲/۹۲۴
مبلمان شهری	(۱)	۱	۰/۵۸۵	(۱)	۰/۱۶۰	۱	(۱)	(۱)	(۱)
احیای بافت	(۱)	(۱)	(۱)	۱	۰/۶۹۳	(۱)	۱	۱	(۱)

اماکن شهری	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۰/۵۸۵	(۱)	(۱)
تامین نظم	۰/۴۸۱	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

حمل و نقل، بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، احیای بافت فرسوده، اماکن شهری، محیط زیست، احداث گذر، مبلمان شهری، تامین نظم و امنیت (نمودار ۲-۴).

نرخ ناسازگاری در جدول ۲-۴، ۰/۰۷ است. پس پاسخ‌ها قابل قبول است. بعد از به دست آوردن نرخ ناسازگاری قابل قبول، نوبت به اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار ارزش‌های انسانی می‌رسد. این اولویت‌بندی‌ها عبارتند از:

نمودار ۲-۴- اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار ارزش‌های انسانی

منعکس کننده میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار کسب شهرت و عزت است.

اکنون نوبت به اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار کسب شهرت و عزت رسیده است. جدول ۳-۴

جدول ۳-۴- میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار کسب شهرت و عزت

کسب شهرت و عزت	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱/۱۸۶	۰/۱۶۰	۰/۱۴۳	۰/۴۴۱	۱/۱۸۶	۱	۰/۲	۰/۶۹۳
محیط زیست	۰/۸۴۳	۱	۰/۱۷۹	۰/۵۸۵	۰/۱۶۴	۰/۳۴۲	۰/۳۴۲	۱/۷۰۱	۰/۶۹۳
امور فرهنگی	۶/۲۵۷	۵/۵۹۳	۱	۱/۷۱۰	۰/۱۴۷	۱/۹۱۳	۴/۲۱۷	۰/۲۱۲	۲/۹۲۴
احداث گذر	۷	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۱	۰/۴۴۱	۰/۳۴۲	۰/۵۲۳	۰/۳۴۲	۰/۶۹۳
بهداشت و سلامت	۲/۲۶۸	۶/۰۸۲	۶/۸۰۴	۲/۲۶۸	۱	۵/۵۹۳	۴/۲۱۷	۲/۰۲۷	۱
مبلمان شهری	۰/۸۴۳	۲/۹۲۴	۰/۵۲۳	۲/۹۲۴	۰/۱۷۹	۱	۲/۰۲۷	۵	۰/۵۸۵
احیای بافت	۱	۲/۹۲۴	۰/۲۳۷	۱/۹۱۳	۰/۲۳۷	۰/۴۹۳	۱	۰/۱۶۰	۲/۰۲۷
اماکن شهری	۵	۰/۵۸۵	۴/۷۱۷	۲/۹۲۴	۰/۴۹۳	۰/۲	۶/۲۵۷	۱	۲/۹۲۴
تامین نظم و امنیت	۱/۴۲۲	۱/۴۲۲	۰/۳۴۲	۱/۴۴۲	۱	۱/۷۱۰	۰/۴۹۳	۰/۳۴۲	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

نرخ ناسازگاری در جدول ۳-۴، ۰/۲۷ است و چون و باید ناسازگاری آن رفع شود. این مقدار بیشتر از ۰/۱ است بنابراین قابل قبول نبوده

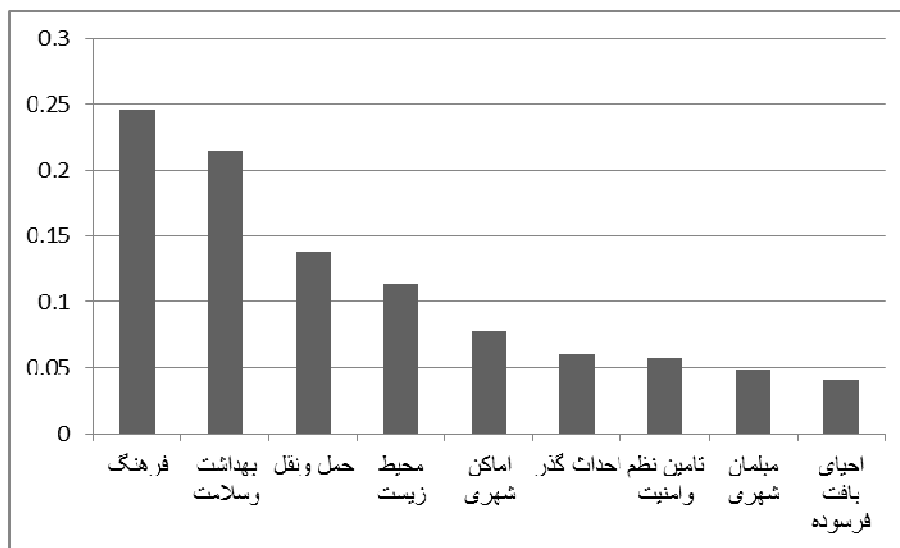
جدول ۵-۴ - رفع ناسازگاری جدول ۴-۴

کسب شهرت و عزت	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱/۱۸۶	(۱)	(۱)	(۱)	۱/۱۸۶	۱	(۱)	(۱)
محیط زیست	۰/۸۴۳	۱	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۱/۷۰۱	(۱)
امور فرهنگی	(۱)	(۱)	۱	۱/۷۱۰	(۱)	۱/۹۱۳	۴/۲۱۷	(۱)	۲/۹۲۴
احداث گذر	(۱)	(۱)	۰/۵۸۵	۱	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)
بهداشت و سلامت	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۱	۵/۵۹۳	۴/۲۱۷	۲/۰۲۷	۱
مبلمان شهری	۰/۸۴۳	(۱)	۰/۵۲۳	(۱)	۰/۱۷۹	۱	۲/۰۲۷	۵	(۱)
احیای بافت فرسوده	۱	(۱)	۰/۲۳۷	(۱)	۰/۲۳۷	۰/۴۹۳	۱	(۱)	۲/۰۲۷
اماکن شهری	(۱)	۰/۵۸۵	(۱)	(۱)	۰/۴۹۳	۰/۲	۶/۲۵۷	۱	۲/۹۲۴
تامین نظم و امنیت	(۱)	(۱)	۰/۳۴۲	(۱)	۱	(۱)	۰/۴۹۳	۰/۳۴۲	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، مبلمان شهری، محیط زیست، حمل و نقل، احداث گذر، اماکن شهری، تامین نظم و امنیت و احیای بافت فرسوده (نمودار ۳-۴).

نرخ ناسازگاری در جدول ۵-۴، ۰/۱ است، چون بزرگتر از ۰/۱ نیست بنابراین قابل قبول است. اولویت‌ها بر اساس معیار کسب شهرت و عزت عبارتند از:

نمودار ۳-۴ - اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار کسب شهرت و عزت

جدول ۶-۷، ۴-۷، نرخ ناسازگاری ۰/۱۲ است و چون این نرخ بیشتر از ۰/۱ است باید ناسازگاری آن رفع شود.

جدول ۶-۴ منعکس کننده میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار مهارت‌یابی است. در

جدول ۶-۴ - میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار مهارت‌یابی

مهارت‌یابی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۲/۰۸۰	۰/۳۴۲	۰/۲۳۷	۰/۲	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳	۰/۲۳۷	۱
محیط زیست	۰/۴۸۱	۱	۰/۱۷۹	۰/۶۹۳	۰/۱۷۹	۲/۴۶۶	۰/۲۳۷	۰/۶۹۳	۰/۵۸۵
امور فرهنگی	۲/۹۲۴	۵/۵۹۳	۱	۵/۵۹۳	۲/۴۶۶	۱/۴۴۲	۱/۱۸۶	۰/۶۲۰	۲/۹۲۴
احداث گذر	۴/۲۱۷	۱/۴۴۲	۰/۱۷۹	۱	۰/۲۳۷	۱/۴۴۲	۱	۰/۲۳۷	۰/۵۸۵
بهداشت و سلامت	۵	۵/۵۹۳	۰/۴۰۵	۴/۲۱۷	۱	۱/۹۱۳	۲/۲۶۸	۳/۲۷۱	۵/۵۹۳
مبلمان شهری	۱/۷۱۰	۰/۴۰۵	۰/۶۹۳	۰/۶۹۳	۰/۵۲۳	۱	۰/۴۰۵	۰/۱۶۰	۱/۴۴۲
احیای بافت فرسوده	۱/۴۴۲	۴/۲۱۷	۰/۸۴۳	۱	۰/۴۴۱	۲/۴۶۶	۱	۰/۳۴۲	۱
اماکن شهری	۴/۲۱۷	۱/۴۴۲	۱/۶۱۳	۴/۲۱۷	۰/۳۰۶	۶/۲۵۷	۲/۹۲۴	۱	۱/۳۲۶
تامین نظم و امنیت	۱	۰/۷۱۰	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰	۰/۱۷۹	۰/۶۹۳	۱	۰/۷۵۴	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

نرخ ناسازگاری در جدول ۸-۴، ۰/۰۷ است به دلیل

این که این نرخ کمتر از ۰/۱ است پس قابل قبول است.

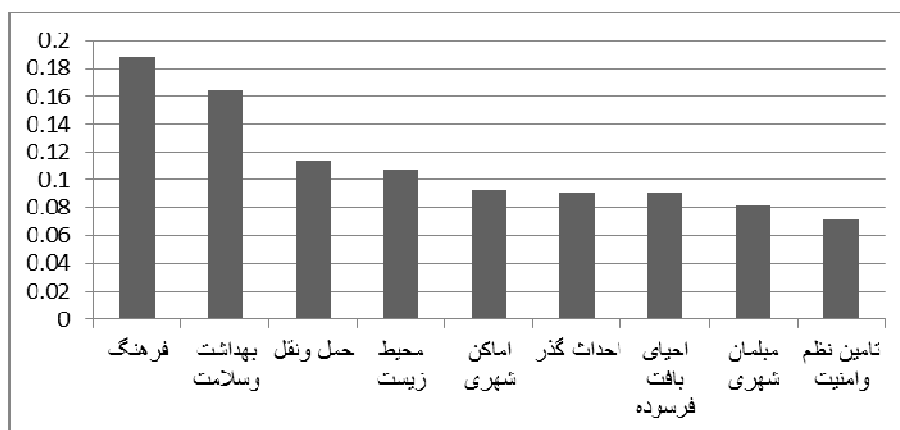
جدول ۷-۴ - رفع ناسازگاری جدول ۶-۴

مهارت‌یابی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۲/۰۸۰	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۱
محیط زیست	۰/۴۸۱	۱	(۱)	(۱)	(۱)	۲/۴۶۶	(۱)	(۱)	(۱)
امور فرهنگی	(۱)	(۱)	۱	۵/۵۹۳	۲/۴۶۶	۱/۴۴۲	۱/۱۸۶	(۱)	۲/۹۲۴
احداث گذر	(۱)	(۱)	۰/۱۷۹	۱	(۱)	۱/۴۴۲	۱	(۱)	(۱)
بهداشت و سلامت	(۱)	(۱)	۰/۴۰۵	(۱)	۱	۱/۹۱۳	۲/۲۶۸	۳/۲۷۱	۵/۵۹۳
مبلمان شهری	(۱)	۰/۴۰۵	۰/۶۹۳	۰/۶۹۳	۰/۵۲۳	۱	(۱)	(۱)	۱/۴۴۲
احیای بافت فرسوده	(۱)	(۱)	۰/۸۴۳	۱	۰/۴۴۱	(۱)	۱	(۱)	۱
اماکن شهری	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۰/۳۰۶	(۱)	(۱)	۱	۱/۳۲۶
تامین نظم و امنیت	۱	۰/۷۱۰	۰/۳۴۲	(۱)	۰/۱۷۹	۰/۶۹۳	۱	۰/۷۵۴	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

بافت فرسوده، مبلمان شهری و تامین نظم و امنیت
(نمودار ۴-۴).

اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار مهارت‌یابی عبارتند از: امور فرهنگی، بهداشت و سلامت، حمل و نقل، محیط زیست، اماکن شهری، احداث گذر، احیای

نمودار ۴-۴ - اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار مهارت‌یابی

در جدول ۹-۴، که منعکس‌کننده میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار افزایش ساختار پایدار شهری است، نرخ ناسازگاری ۰/۱۱ است و چون این نرخ بالاتر از ۰/۱ است بنابراین قابل قبول نبوده و باید ناسازگاری آن رفع شود.

جدول ۹-۴ - میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار افزایش ساختار پایدار شهری

افزایش ساختار پایدار شهری	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	میلان شهری	احیای بافت فرسوده	امکان شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱	۱	۰/۵۲۳	۰/۲۳۷	۱/۱۸۶	۲/۹۲۴	۰/۳۴۲	۱/۵۲۸
محیط زیست	۱	۱	۰/۳۰۶	۱/۴۴۲	۰/۲۳۷	۱	۰/۳۴۲	۰/۵۸۵	۱
امور فرهنگی	۱	۳/۲۷۱	۱	۲/۰۲۷	۰/۲۳۷	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰	۰/۳۴۲	۱/۴۴۲
احداث گذر	۱/۹۱۳	۰/۶۹۳	۰/۴۹۳	۱	۰/۱۶۰	۰/۶۹۳	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳	۰/۵۸۵
بهداشت و سلامت	۴/۲۱۷	۴/۲۱۷	۴/۲۱۷	۶/۲۵۷	۱	۵	۱/۴۴۲	۰/۵۸۵	۲/۰۲۷
میلان شهری	۰/۸۴۳	۱	۲/۹۲۴	۱/۴۴۲	۰/۲	۱	۰/۴۰۵	۰/۵۸۵	۱/۴۴۲
احیای بافت فرسوده	۰/۳۴۲	۲/۹۲۴	۰/۵۸۵	۱/۷۱۰	۰/۶۹۳	۲/۴۶۶	۱	۱	۱
امکان شهری	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۱/۴۴۲	۱/۷۱۰	۱/۷۱۰	۱	۱	۱
تامین نظم و امنیت	۰/۶۵۴	۱	۰/۶۹۳	۱/۷۱۰	۰/۴۹۳	۰/۶۹۳	۱	۱	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

نرخ ناسازگاری در جدول ۱۰-۴، ۰/۰۳ است و چون این نرخ کمتر از ۰/۱ است قابل قبول است.

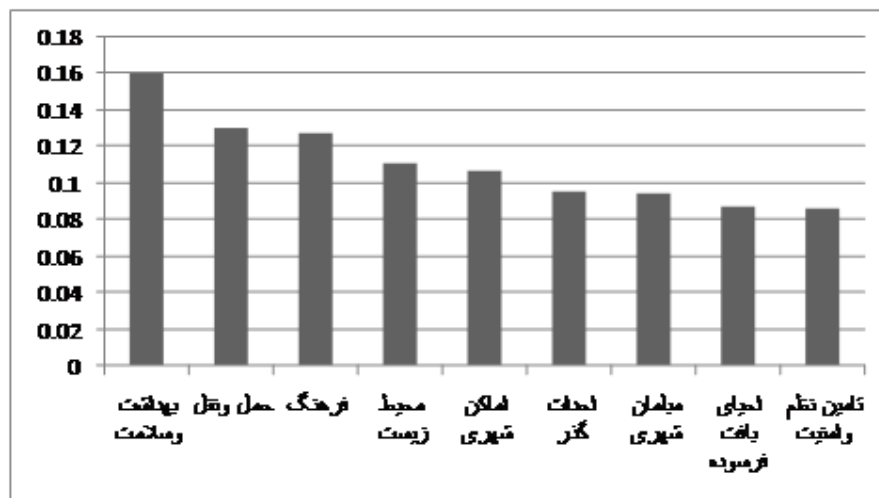
جدول ۱۰-۴ - رفع ناسازگاری جدول ۱۰-۴

افزایش ساختار پایدار شهری	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱	۱	(۱)	(۱)	۱/۱۸۶	۲/۹۲۴	(۱)	۱/۵۲۸
محیط زیست	۱	۱	(۱)	۱/۴۴۲	(۱)	۱	(۱)	(۱)	۱
امور فرهنگی	۱	۳/۲۷۱	۱	۲/۰۲۷	(۱)	(۱)	۱/۷۱۰	(۱)	۱/۴۴۲
احداث گذر	۱/۹۱۳	۰/۶۹۳	۰/۴۹۳	۱	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	(۱)
بهداشت و سلامت	۴/۲۱۷	۴/۲۱۷	۴/۲۱۷	۶/۲۵۷	۱	۵	۱/۴۴۲	(۱)	۲/۰۲۷
مبلمان شهری	۰/۸۴۳	۱	۲/۹۲۴	۱/۴۴۲	۰/۲	۱	(۱)	(۱)	۱/۴۴۲
احیای بافت فرسوده	۰/۳۴۲	۲/۹۲۴	۰/۵۸۵	۱/۷۱۰	۰/۶۹۳	۲/۴۶۶	۱	۱	۱
اماکن شهری	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۱/۴۴۲	۱/۷۱۰	۱/۷۱۰	۱	۱	۱
تامین نظم و امنیت	۰/۶۵۴	۱	۰/۶۹۳	۱/۷۱۰	۰/۴۹۳	۰/۶۹۳	۱	۱	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار افزایش ساختار پایدار شهری عبارتند از:

بهداشت و سلامت، حمل و نقل، امور فرهنگی، محیط زیست، اماکن شهری، احداث گذر، مبلمان شهری،

نمودار ۵-۴ - اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار افزایش ساختار پایدار شهری

جدول حاوی میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار پاداش اخروی است.

نرخ ناسازگاری در جدول ۱۱-۴، ۰/۱ است و چون این نرخ از ۰/۱ بزرگتر نیست، قابل قبول است. این

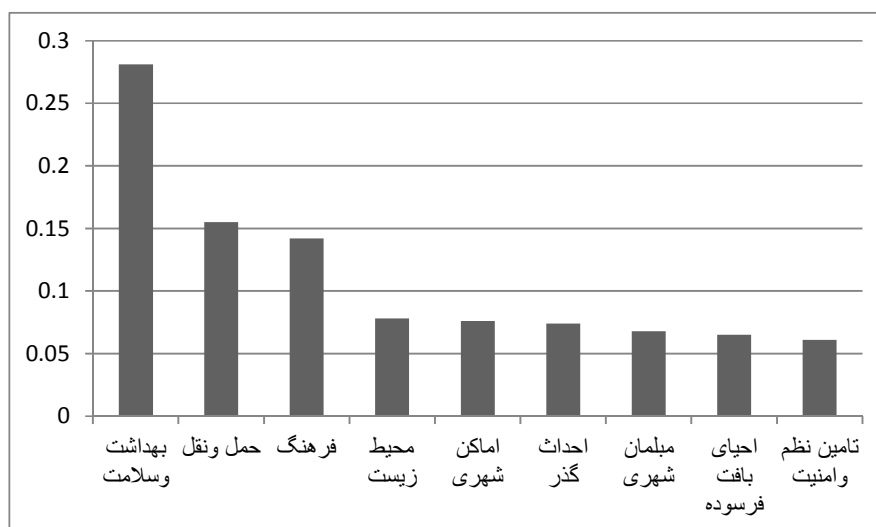
جدول ۱۱-۴ - میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار پاداش اخروی

پاداش اخروی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۵/۵۹۳	۰/۲	۱	۰/۱۳۱	۱	۱	۰/۲۳۷	۰/۵۲۲
محیط زیست	۰/۱۷۹	۱	۰/۴۰۵	۱/۱۸۶	۰/۴۳۰	۱	۰/۵۸۵	۰/۵۸۵	۱
امور فرهنگی	۵	۲/۴۶۶	۱	۴/۲۱۷	۰/۳۹۴	۱/۷۱۰	۱/۷۱۰	۰/۶۲۰	۱/۷۱۰
احداث گذر	۱	۰/۸۴۳	۰/۲۳۷	۱	۰/۳۴۲	۱	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲	۱/۱۸۶
بهداشت و سلامت	۷/۶۱۲	۲/۳۲۷	۲/۵۳۷	۲/۹۲۴	۱	۳/۲۷۱	۵/۵۹۳	۲/۹۲۴	۲/۹۲۴
مبلمان شهری	۱	۱	۰/۵۸۵	۱	۰/۳۰۶	۱	۰/۶۹۳	۰/۳۰۶	۱
احیای بافت فرسوده	۱	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳	۰/۱۷۹	۱/۴۴۲	۱	۰/۵۲۲	۱
اماکن شهری	۴/۲۱۷	۱/۷۱۰	۱/۶۱۳	۰/۶۹۳	۰/۳۴۲	۳/۲۷۱	۱/۹۱۳	۱	۱/۷۱۰
تامین نظم و امنیت	۱/۹۱۳	۱	۰/۵۸۵	۰/۸۴۳	۰/۳۴۲	۱	۱	۰/۵۸۵	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

وامنیت، احیای بافت فرسوده، محیط زیست و مبلمان شهری (نمودار ۶-۴).

اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار پاداش اخروی عبارتند از: بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، اماکن شهری، حمل و نقل عمومی، احداث گذر، تامین نظم

نمودار ۶-۴ - اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار افزایش پاداش اخروی

اعتماد به سازمان‌های متولی است، ۰/۰۶ و از آنجایی که این نرخ کوچکتر از ۰/۱ است، قابل قبول است،

نرخ ناسازگاری در جدول ۱۲-۴ که منعکس کننده میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار

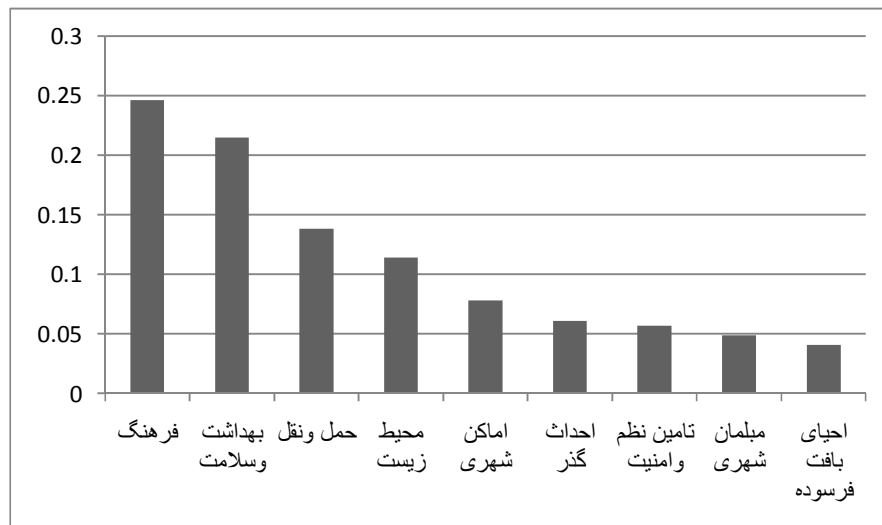
جدول ۱۲-۴- میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار اعتماد به سازمان‌های متولی

اعتماد به سازمان‌های متولی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱	۰/۵۸۵	۲/۹۲۴	۰/۴۰۵	۲/۹۲۴	۵	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰
محیط زیست	۱	۱	۰/۲۳۷	۲/۴۶۶	۰/۵۸۵	۲/۴۶۶	۲/۹۲۴	۱	۳/۵۵۷
امور فرهنگی	۱/۷۱۰	۴/۲۱۷	۱	۲/۹۲۴	۲/۴۶۶	۵/۵۹۳	۲/۹۲۴	۲/۴۶۶	۲/۲۶۸
احداث گذر	۰/۳۴۲	۰/۴۰۵	۰/۳۴۲	۱	۰/۳۴۲	۱	۱/۴۴۲	۱	۱/۷۱۰
بهداشت و سلامت	۲/۴۶۶	۱/۷۱۰	۰/۴۰۵	۲/۹۲۰	۱	۲/۹۲۴	۵	۲/۹۲۴	۲/۹۲۴
مبلمان شهری	۰/۳۴۲	۰/۴۰۵	۰/۱۷۹	۱	۰/۳۴۲	۱	۰/۶۹۳	۰/۸۹۴	۱
احیای بافت فرسوده	۰/۲	۰/۳۴۲	۰/۳۴۲	۰/۶۹۳	۰/۲	۱/۴۴۲	۱	۰/۲۳۷	۰/۵۸۵
اماکن شهری	۰/۳۴۲	۱	۰/۴۰۵	۱	۰/۱۶۰	۱/۱۱۹	۴/۲۱۷	۱	۱/۷۱۰
تامین نظم و امنیت	۰/۰۵۸	۰/۲۸۱	۰/۴۴۱	۰/۵۸۵	۰/۳۴۲	۱	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار اعتماد به سازمان - و امنیت، مبلمان شهری و احیای بافت فرسوده (نمودار ۷-۴).

های متولی عبارتند از: امور فرهنگی، بهداشت و سلامت، حمل و نقل عمومی، محیط زیست، اماکن شهری، احداث گذر، تامین نظم

نمودار ۷-۴ - اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار اعتماد به سازمان‌های متولی

اجتماعی، ۰/۰۴ است و چون این نرخ کوچکتر از ۰/۱ است سازگار است و قابل قبول است.

نرخ ناسازگاری در جدول ۱۳-۴ یعنی میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار تعلقات

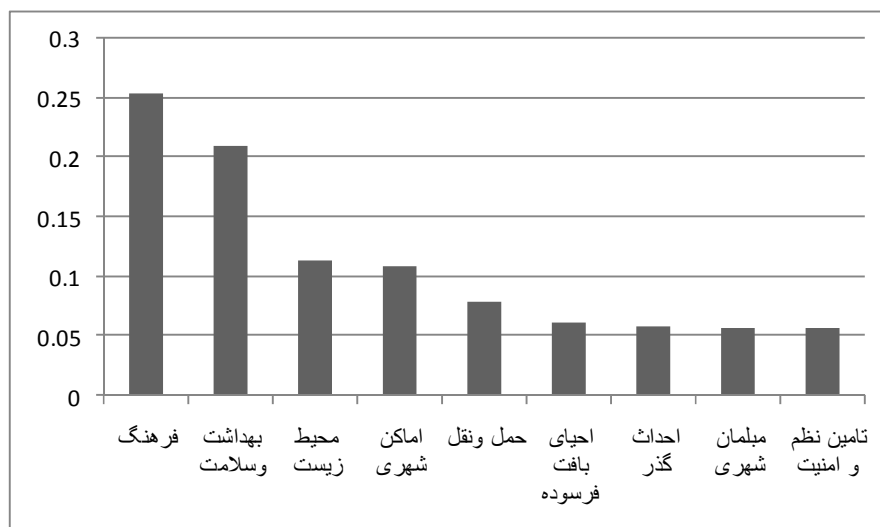
جدول ۱۳-۴- میانگین هندسی مقایسه زوجی گزینه‌ها بر اساس معیار تعلقات اجتماعی

تعلقات اجتماعی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱	۰/۲	۱/۷۱۰	۰/۴۹۳	۱	۱/۷۱۰	۰/۶۹۳	۱
محیط زیست	۱	۱	۰/۵۸۵	۲/۰۲۷	۱	۱/۷۱۰	۱/۴۴۴	۱	۱/۷۱۰
امور فرهنگی	۱	۱/۷۱۰	۱	۵	۱/۷۱۰	۵	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰	۴/۲۱۷
احداث گذر	۰/۵۸۵	۰/۴۹۳	۰/۲	۱	۰/۳۴۲	۰/۶۹۳	۰/۶۹۳	۱	۱/۴۴۲
بهداشت و سلامت	۲/۰۲۷	۱	۰/۵۷۵	۲/۹۲۴	۱	۵/۵۹۳	۵/۵۹۳	۲/۴۶۶	۴/۲۱۷
مبلمان شهری	۱	۰/۵۸۵	۰/۲	۱/۴۴۲	۰/۱۷۹	۱	۱	۰/۵۸۵	۰/۵۸۵
احیای بافت فرسوده	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳	۰/۳۴۲	۱/۴۴۲	۰/۱۷۹	۱	۱	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰
اماکن شهری	۱/۴۴۲	۱	۰/۵۸۵	۱	۰/۴۰۵	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۱	۲/۰۲۷
تامین نظم و امنیت	۱	۰/۵۸۵	۰/۲۳۷	۰/۶۹۳	۰/۲۳۷	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۰/۴۹۳	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار تعلقات اجتماعی عبارتند از:

امور فرهنگی، بهداشت و سلامت، محیط زیست، اماکن شهری، حمل و نقل عمومی، احیای بافت فرسوده،

نمودار ۸-۴- اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیار تعلقات اجتماعی

قبول است. این جدول در بردارنده میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار انگیزه‌های حمایتی است.

نرخ ناسازگاری در جدول ۱۴-۴ نیز ۰/۰۴ است، از آنجایی که این نرخ کوچکتر از ۰/۱ است بنابراین قابل

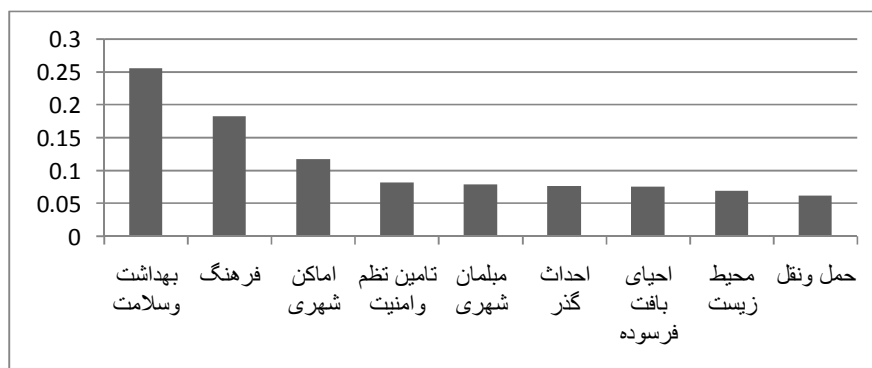
جدول ۱۴-۴ - میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار انگیزه‌های حمایتی

تعلقات اجتماعی	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۱	۰/۳۴۲	۱	۰/۲۳۷	۱	۰/۶۹۳	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳
محیط زیست	۱	۱	۰/۳۴۲	۱	۰/۲۳۷	۱/۷۱۰	۰/۶۹۳	۰/۴۰۵	۱
امور فرهنگی	۲/۹۲۴	۲/۹۲۴	۱	۲/۹۲۴	۰/۵۸۵	۴/۲۱۷	۲/۰۲۷	۱/۷۱۰	۱/۱۸۶
احداث گذر	۱	۱	۰/۳۴۲	۱	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰	۱	۰/۶۹۳	۱
بهداشت و سلامت	۴/۲۱۷	۳/۶۶۰	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۱	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۵
مبلمان شهری	۱	۰/۵۸۵	۰/۲۳۷	۰/۵۸۵	۰/۳۴۲	۱	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲
احیای بافت فرسوده	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲	۰/۴۹۳	۱	۰/۵۸۵	۰/۶۹۳	۱	۰/۳۴۲	۰/۵۸۵
اماکن شهری	۱/۷۱۰	۲/۴۶۶	۰/۵۸۵	۱/۴۴۲	۰/۳۴۲	۰/۶۹۳	۲/۹۲۴	۱	۱/۷۱۰
تامین نظم و امنیت	۱/۴۴۲	۱	۰/۸۴۳	۱	۰/۲	۰/۶۹۳	۱/۷۱۰	۰/۵۸۵	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

بنابراین اولویت‌بندی گزینه‌ها براساس معیار انگیزه‌های حمایتی عبارتند از:

بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، اماکن شهری، حمل و نقل عمومی، احداث گذر، تامین نظم و امنیت،

نمودار ۹-۴ - اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار انگیزه‌های حمایتی

۰/۰۵ است و چون این مقدار کمتر از ۰/۱ است قابل قبول است (جدول ۴-۱۵).

جدول ۴-۱۵ حاوی میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار سهولت در فرایند وقف است. نرخ ناسازگاری بر اساس معیار سهولت در فرایند وقف

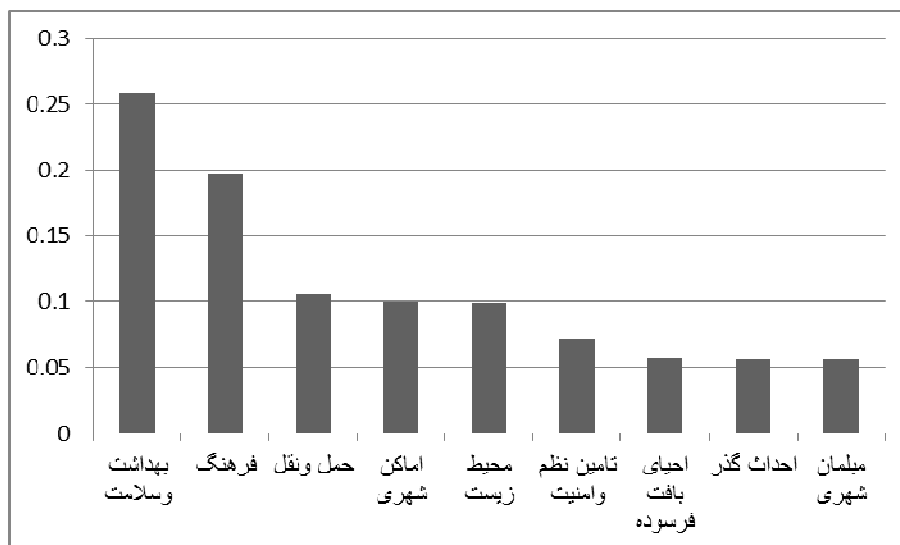
جدول ۱۵-۴ - میانگین هندسی گزینه‌ها بر اساس معیار سهولت در فرایند وقف

سهولت در فرایند وقف	حمل و نقل عمومی	محیط زیست	امور فرهنگی	احداث گذر	بهداشت و سلامت	مبلمان شهری	احیای بافت فرسوده	اماکن شهری	تامین نظم و امنیت
حمل و نقل عمومی	۱	۴/۲۱۷	۰/۳۴۲	۱	۰/۳۰۶	۱/۱۸۶	۱	۰/۶۹۳	۱/۱۸۶
محیط زیست	۰/۲۳۷	۱	۰/۵۸۵	۱/۷۱۰	۰/۴۰۵	۱/۷۱۰	۲/۴۶۶	۱	۲/۴۶۲
امور فرهنگی	۲/۹۲۴	۱/۷۱۰	۱	۵	۰/۵۸۵	۲/۹۲۴	۴/۲۱۷	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴
احداث گذر	۱	۰/۵۸۵	۰/۲	۱	۰/۳۴۲	۱	۰/۶۹۳	۰/۵۸۵	۰/۵۸۵
بهداشت و سلامت	۳/۲۷۱	۲/۴۶۶	۱/۷۱۰	۲/۹۲۴	۱	۴/۲۱۷	۴/۲۱۷	۲/۹۲۴	۵
مبلمان شهری	۰/۸۴۳	۰/۵۸۵	۰/۳۴۲	۱	۰/۲۳۷	۱	۱	۰/۴۰۵	۰/۶۹۳
احیای بافت فرسوده	۱	۰/۴۰۵	۰/۲۳۷	۱/۴۴۲	۰/۲۳۷	۱	۱	۰/۵۸۵	۰/۵۸۵
اماکن شهری	۱/۴۴۲	۱	۰/۵۸۵	۱/۷۱۰	۰/۳۴۲	۲/۴۶۶	۱/۷۱۰	۱	۱
تامین نظم و امنیت	۰/۸۴۳	۰/۴۰۵	۰/۳۴۲	۱/۷۱۰	۰/۲	۱/۴۴۲	۱/۷۱۰	۱	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف و امور خیریه استان اصفهان)

شهری، محیط زیست، تامین نظم و امنیت، احیای بافت فرسوده، احداث گذر و مبلمان شهری (نمودار ۱۰-۴).

از این رو، اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار سهولت در فرایند وقف عبارتند از: بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، حمل و نقل عمومی، اماکن

نمودار ۱۰-۴ - اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیار سهولت در فرایند وقف

اهداف، ۰/۰۹ است و از آنجایی که این نرخ کوچکتر از ۰/۱ است قابل قبول است.

نرخ ناسازگاری معیارها در جدول ۱۶-۴ منعکس کننده میانگین هندسی مقایسه زوجی معیارها بر اساس

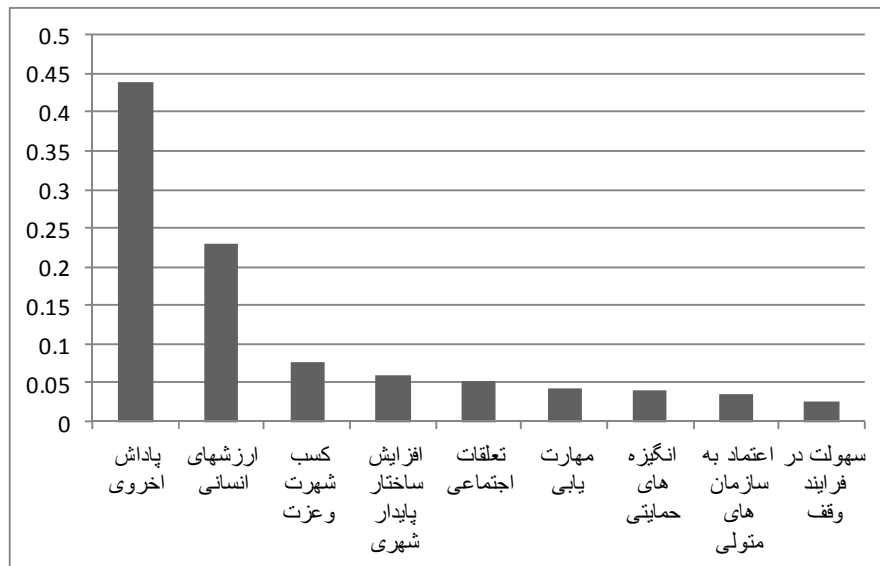
جدول ۱۶-۴ - میانگین هندسی مقایسه زوجی معیارها بر اساس اهداف

اهداف	ارزش‌های انسانی	کسب شهرت و عزت	مهارت‌یابی	افزایش ساختار پایدار شهری	پاداش اخروی	اعتماد به سازمان‌های متولی	جامعه‌پذیری واقف	انگیزه‌های حمایتی	سهولت در فرایند وقف
ارزش‌های انسانی	۱	۶/۰۸۲	۶/۲۴۰	۶/۰۸۲	۰/۱۲۱	۷/۳۹۹	۴/۳۲۷	۶/۲۴۰	۷/۳۹۹
کسب شهرت و عزت	۰/۱۶۴	۱	۳/۵۵۷	۱/۴۴۲	۰/۱۳۵	۳	۱/۴۴۲	۲/۰۸۰	۳/۵۵۷
مهارت‌یابی	۰/۱۶۰	۰/۲۸۱	۱	۲/۰۸۰	۶/۲۴۰	۱	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲
افزایش ساختار پایدار شهری	۰/۱۶۴	۰/۶۹۳	۲/۰۸۰	۱	۰/۱۶۰	۳/۹۷۹	۱/۴۴۲	۱/۴۴۲	۳
پاداش اخروی	۸/۲۷۱	۷/۳۹۹	۶/۲۴۰	۲/۲۴۰	۱	۶/۲۴۰	۴/۳۲۷	۶/۲۴۰	۶/۲۴۰
اعتماد به سازمان‌های متولی	۰/۱۳۵	۰/۳۳۳	۱	۰/۲۵۱	۰/۱۶۰	۱	۰/۶۹۳	۱	۲/۰۸۰
جامعه‌پذیری واقف	۰/۲۳۱	۰/۶۹۳	۱/۴۴۲	۰/۶۹۳	۰/۲۳۱	۱/۴۴۲	۱	۱/۴۴۲	۲/۴۶۶
انگیزه‌های حمایتی	۰/۱۶۰	۰/۴۸۱	۱/۴۴۲	۰/۶۹۳	۰/۱۶۰	۱	۰/۶۹۳	۱	۲/۰۸۰
سهولت در فرایند وقف	۰/۱۳۵	۰/۲۸۱	۰/۶۹۳	۰/۳۳۳	۰/۱۶۰	۰/۴۸۰	۰/۴۰۵	۰/۴۸۱	۱

(اطلاعات به دست آمده از مصاحبه با کارشناسان سازمان اوقاف وامور خیریه استان اصفهان)

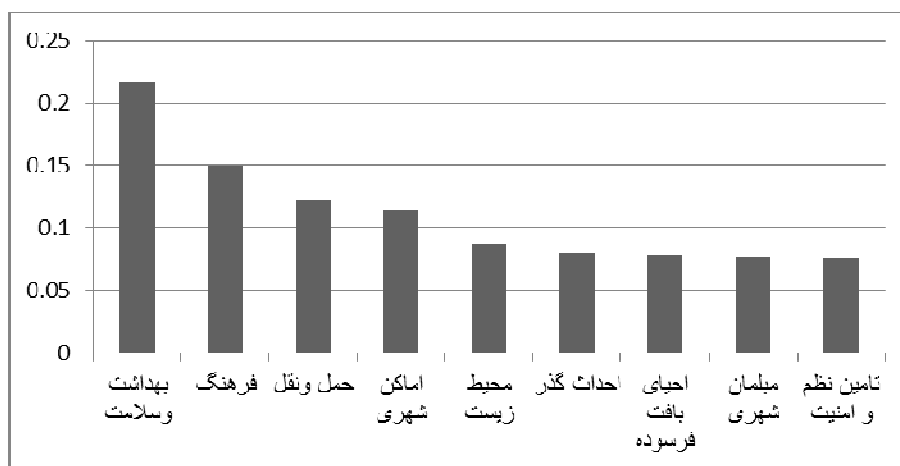
بنابراین اولویت‌بندی اهداف عبارتند از: اجتماعی، مهارت‌یابی، انگیزه‌های حمایتی، اعتماد به سازمان‌های متولی و سهولت در فرایند وقف (نمودار ۱۱-۴).

پاداش اخروی، ارزش‌های انسانی، کسب شهرت و عزت، افزایش ساختار پایدار شهری، تعلقات

نمودار ۱۱-۴-اولویت‌بندی اهداف

اکنون نوبت به الویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس اهداف رسیده است، این الویت‌بندی به ترتیب نمودار ۴-۱۲ است.

نمودار ۱۲-۴- اولویت بندی گزینه‌ها بر اساس معیارهای مختلف

۴- نتیجه‌گیری

در این پژوهش داده‌های گردآوری شده با استفاده از نرم‌افزار Expert Choice تحلیل و نتایج حاصل ارائه شده است. نرخ‌های ناسازگاری به دست آمده از جداول اگر بیشتر از ۰/۱ باشد قابل قبول نیستند و باید این ناسازگاری رفع گردد. با اطلاع کارشناس سازمان اوقاف و امور خیریه و با تغییر قسمتی از داده‌ها، این ناسازگاری رفع شده است. جداول مربوط به میانگین هندسی گزینه‌ها و اولویت بندی اهداف و گزینه‌ها هستند. این اولویت‌بندی گزینه‌ها با معیارهای مختلف در قالب نمودار نیز منعکس شده‌اند. بر اساس این تحلیل از بین انواع معیارها در جلب مشارکت شهروندان در تامین مالی خدمات شهری، پاداش اخروی، ارزش‌های انسانی، کسب شهرت و عزت، افزایش ساختار پایدار شهری، تعلقات اجتماعی، مهارت‌یابی، انگیزه‌های حمایتی، اعتماد به سازمان‌های متولی و سهولت در فرایند وقف به ترتیب دارای اولویت اول تا نهم بوده‌اند. الویت گزینه‌ها در این ارتباط عبارت بوده‌اند از بهداشت و سلامت، امور فرهنگی، حمل و نقل عمومی، اماکن شهری، محیط

زیست، احداث گذر، احیای بافت فرسوده شهری، مبلمان شهری و تامین نظم و امنیت.

منابع

اکبری، نعمت‌اله، مجید، صامتی، صمدی، سعید و نصراصفهان‌ی، رضا (۱۳۸۹)، مدل سازی مناسب برای تامین مالی بخش عمومی شهری در ایران (مطالعه موردی شهر اصفهان)، فصل- نامه تحقیقاتی مدل اقتصادی، صص ۱۵۵-۱۸۵ اکبری، نعمت‌اله، نصراصفهان‌ی، رضا و بیدرام، رسول (۱۳۸۳)، ظرفیت سنجی اقتصاد شهر برای تامین درآمد شهرداری مورد مطالعه عوارض نوسازی و عمران شهری در شهر اصفهان، مجموعه مقالات اولین همایش شهرداری‌ها و اقتصاد شهری، تهران، پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس اکبری، نعمت‌اله و زاهدی کیوان، مهدی (۱۳۸۷)، کاربرد روش‌های رتبه بندی و تصمیم‌گیری

کالیز، جان و جونز، فیلیپ؛ مالیه عمومی و انتخاب عمومی، ترجمه الیاس نادران و همکاران، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۸، جلد اول، ص ۱۰۳

هدایتی، علی اصغر، (۱۳۸۸)، نقش وقف در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها، نشریه فقه و اصول ((وقف میراث جاویدان))، شماره ۶۷، صص ۸۱-۷۶

نگاهی کوتاه به سنت نبوی وقف، (۱۳۶۴)، تهیه و انتشار سازمان اوقاف وامور خیریه، تهران، ص ۷۴

Avellaneda, C.N.(2008). "municipal performance:"does mayoral quality matter".journal of public administration research and theory.voh 19.

Assi, E. (2008) "Islamic waqf and management of cltural heritage in Palestine". International Journal of Heritage Studies, vol. 14, 380-385

Khan, F.(2010)."Waqf:An islamic instrumentof poverty alleviation-bangladesh perspective".Seventh International Conference-The Thawhidi Epistemology Zakat And Waqf Economy.Bangi2010. 65-96

Nurudeen Muhammad, I.(2010). "Scholars, merchants and civi society: Imperative for waqf_based participatory poverty alleviation initiatives in Kano, Nigeria".Seventh International Conference-The Thawhidi Epistemology Zakat And Waqf Economy.Bangi 2010 ,vol. 26, 139-157

Ruhlling,M.(2005)."instuational constraints on property tax and semi-autonomous municipal tax agencisin peru". world bankurben reserch symposium.

Tarak, A. (2010). "The state and awqaf(charitable endowment) in the

چند شاخصه، موسسه فرهنگی _ اطلاع رسانی و مطبوعاتی، تهران

جعفری هرندی، محمد، (۱۳۸۵)، نقش وقف و بنیادهای خیریه در توسعه کشورهای غربی نشریه فقه و اصول ((وقف میراث جاویدان))، شماره ۵۳، صص ۲۲-۷

خیرآبادی، سعید، (۱۳۸۸)، اهداف اقتصادی و اجتماعی اسلام در نهاد وقف، نشریه فقه و اصول((وقف میراث جاویدان))، شماره ۶۸، صص ۱۹-۴

دادگر، یدالله و محمدی، تیمور (۱۳۸۴)، مبانی و اصول علم اقتصاد، انتشارات بوستان کتاب، قم، چاپ چهارم، ویرایش دوم، ص ۲۱۵.

ربیعی، حسن، (۱۳۹۱)، نقش وقف در توسعه اقتصادی، خبرگزاری موج، گروه فرهنگ ریاحی سامانی، نادر، (۱۳۷۸)، وقف و سیر تحولات قانونگذاری در موقوفات، شیراز، انتشارات نوید، ص ۲۷۴

زنوز، هادی بهروز (۱۳۸۱)، اصلاح نظام درآمد شهرداری تهران، فصلنامه مدیریت شهری، معاونت هماهنگی و برنامه ریزی شهرداری تهران.

سولقانی، علی، (۱۳۸۸)، نقش وقف در توسعه جوامع روستایی، نشریه فقه و اصول، ((وقف میراث جاویدان))، شماره ۶۷، صص ۳۵-۳۰

فلاحی، ابراهیم، (۱۳۹۱)، نقش وقف در فقر زدایی از جامعه، نشریه فقه و اصول((وقف میراث جاویدان))، شماره ۷۷ و ۷۸، صص ۸۴-۷۷

twenty_frist: frome tuteladge to partnership ". Contemporary Arab Affairs, vol. 3, 503-514

Brousseau E._ Glachant J.-M.eds. (2002) "The economics of contracts Theory and applications"s, Cambridge, Cambridge University Press

Lyons, Mark (2001): "Third sector: The contribution of nonprofit and cooperative enterprise in Australia". Crows Nest (Australia): Allen &Unwin.

Powell, W., & Steinberg, R. (Eds.). (2006). "The nonprofit sector: A research handbook". Yale University Press.